

REGULAMIN PRACY KOMISJI STOPNI INSTRUKTORSKICH HUFCZA ZHP ZIEMI GLIWICKIEJ

I. Założenia ogólne

1. Podstawę prawną niniejszego regulaminu stanowi System Stopni Instruktorskich ZHP przyjęty uchwałą nr 43/XXXVIII Rady Naczelnej ZHP z dnia 2 października 2016 r.
2. Postanowienia niniejszego regulaminu, w których mowa o wędrowniku, członku starszyny, instruktorze, komendancie, przewodniczącym Komisji Stopni Instruktorskich, przewodniku, podharc mistrzu i harc mistrzu, stosuje się odpowiednio do wędrowniczki, członkini starszyny, instruktorki, komendantki, przewodniczącej Komisji Stopni Instruktorskich, przewodniczki, podharc mistrzyni i harc mistrzyni.
3. Jeżeli w niniejszym regulaminie jest mowa o hufcu, należy przez to rozumieć Hufiec ZHP Ziemi Gliwickiej. Jeżeli w niniejszym regulaminie jest mowa o komendancie hufca, należy przez to rozumieć Komendanta Hufca ZHP Ziemi Gliwickiej. Jeżeli w niniejszym regulaminie jest mowa o komendzie hufca, należy przez to rozumieć Komendę Hufca ZHP Ziemi Gliwickiej. Jeżeli w niniejszym regulaminie jest mowa o KSI, należy przez to rozumieć Komisję Stopni Instruktorskich Hufca ZHP Ziemi Gliwickiej.
4. KSI samodzielnie przyjmuje niniejszy regulamin pracy zgodny z Systemem Stopni Instruktorskich. Regulamin zatwierdza Komenda Hufca, a ogłasza w rozkazie Komendant Hufca.
5. Wszelkie odstępstwa od niniejszego regulaminu możliwe są jedynie za każdorazową zgodą Komendanta Hufca.

II. Zasady działania Komisji Stopni Instruktorskich

6. Do zadań KSI należy:
 - stymulowanie rozwoju instruktorów,
 - prowadzenie i monitorowanie prób na stopnie instruktorskie osób z przydziałem służbowym do Hufca (i innych powierzonych przez KSI chorągwi),
 - praca z opiekunami prób na stopnie,
 - zbieranie i upowszechnianie materiałów wypracowanych w trakcie realizacji prób na stopnie,
 - potwierdzanie stopni instruktorskich osobom ponownie ubiegającym się o członkostwo w ZHP oraz osobom, które stopnie instruktorskie zdobyły w innych organizacjach harcerskich,
 - współpraca z innymi zespołami instruktorskimi, przede wszystkim z Zespołem Kadry Kształcącej i namiestnictwami,
 - systematycznie podnoszenie kwalifikacji swoich członków,
 - opiniowanie prób, kandydatów i opiekunów prób na stopnie instruktorskie zdobywane przed komisjami stopni instruktorskich wyższych szczebli.
7. KSI stymuluje rozwój instruktorów m. in. przez:
 - budowanie etosu stopnia instruktorskiego,
 - dbałość o wysoki poziom prowadzonych prób instruktorskich,
 - dbałość o poziom merytoryczny spotkań KSI ze zdobywającymi stopień i opiekunami,
 - budowanie dobrego wizerunku KSI.
8. Członków KSI, w tym jej przewodniczącego i zastępcę (lub zastępców) przewodniczącego mianuje rozkazem Komendant Hufca.

9. W skład KSI wchodzi instruktorzy w stopniu harcmistrza i podharcmistrza, o nienagannej opinii, cieszący się autorytetem wśród kadry instruktorskiej hufca. Co najmniej połowa składu KSI, w tym przewodniczący KSI, musi być instruktorami w stopniu harcmistrza.
10. KSI liczy co najmniej 3 osoby.
11. Przewodniczący KSI:
 - zwołuje posiedzenia KSI,
 - przewodniczy obradom KSI (w razie jego nieobecności obradom przewodniczy jego zastępca),
 - odpowiada za zamieszczenie na stronie internetowej Hufca informacji o terminach i miejscu posiedzeń KSI,
 - odpowiada przed Komendantem Hufca za prowadzoną dokumentację,
 - odpowiada za zgodność pracy KSI z Systemem Stopni Instruktorskich, niniejszym regulaminem i innymi przepisami ZHP.
12. Posiedzenia KSI odbywają się nie rzadziej niż raz w miesiącu.
13. KSI może pracować zarówno w całym składzie, jak i w zespołach. Zespół powinien liczyć co najmniej 3 osoby (w jego składzie musi znaleźć się przewodniczący KSI lub jego zastępca). Decyzje KSI są ważne przy obecności co najmniej 3 członków KSI, w tym przewodniczącego KSI lub jego zastępcy. W przypadku niespełnienia niniejszego warunku, podczas posiedzenia KSI nie mogą być rozpatrywane wnioski o otwarcie i zamknięcie prób na stopnie instruktorskie. Pozostałe rozstrzygnięcia nabierają mocy na najbliższym posiedzeniu KSI, w którym uczestniczą min. 3 osoby.
14. KSI odbywa swoje posiedzenia w regulaminowym umundurowaniu, które obowiązuje także zdobywających stopień i ich opiekunów.
15. KSI prowadzi następującą dokumentację:
 - protokoły z posiedzeń KSI,
 - rejestr prowadzonych prób,
 - wnioski o otwarcie i programy prób w trakcie realizacji,
 - wnioski o otwarcie i zamknięcie prób zakończonych, wraz z programami próby i raportami z przebiegu próby,
 - dokumentację pracy z opiekunami prób.

III. Zasady zdobywania stopni instruktorskich

16. Stopnie instruktorskie wyznaczają drogę rozwoju instruktorskiego, a ich celem jest kształtowanie instruktorów – wychowawców. Odzwierciedlają wiedzę, dojrzałość społeczną, umiejętności wychowawcze i doświadczenie instruktora zgodnie z ideą stopnia. Zdobycie stopnia nie wymaga pełnienia funkcji na określonym poziomie struktury organizacji.
17. Stopnie instruktorskie:
 - przewodnik – przewodniczka,
 - podharcmistrz – podharcmistrzyni,
 - harcmistrz – harcmistrzyni,
 są zdobywane przez członków zwyczajnych ZHP.
18. Zalecany czas trwania próby wynosi od 1 roku do 2 lat.

IV. Opiekun próby

19. Opiekunem próby może być:
 - na stopień przewodnika – podharcmistrz albo harcmistrz;
 - na stopień podharcmistrza – harcmistrz, a także podharcmistrz, który spełnia łącznie następujące warunki: uzyskał zgodę właściwej KSI, ma stopień podharcmistrza od minimum 2 lat, ma otwartą próbę harcmistrzowską, jako opiekun przeprowadził i zamknął z wynikiem pozytywnym co najmniej jedną próbę przewodnikowską;
 - na stopień harcmistrza – harcmistrz.
20. Opiekun próby musi mieć zaliczoną służbę instruktorską.
21. Do zadań opiekuna próby należy dbałość o przygotowanie, realizację i podsumowanie próby, które zagwarantują osiągnięcie poziomu określonego w idei stopnia. W szczególności zadania opiekuna to:
 - przygotowanie wspólnie z podopiecznym programu próby na stopień,

- stawienie się na komisji otwierającej i zamykającej,
 - bieżąca pomoc w realizacji próby w trakcie jej trwania,
 - monitorowanie pracy podopiecznego,
 - dokonanie z podopiecznym analizy realizacji próby,
 - sporządzenie opinii podsumowującej zamknięcie próby.
22. KSI prowadzi pracę z opiekunami prób w szczególności przez:
- upowszechnianie materiałów dotyczących zdobywania stopni instruktorskich, w tym materiałów dla opiekunów,
 - organizowanie seminariów, warsztatów dla opiekunów prób,
 - indywidualne poradnictwo,
 - konsultacje i instrukcje w trakcie otwierania i zamykania prób podczas posiedzeń KSI,
 - podejmowane interwencje,
 - wnioski do Komendanta Hufca o ograniczenie lub czasowy zakaz pełnienia funkcji opiekuna.
23. Każdy instruktor pełniący funkcję opiekuna powinien min. raz na 2 lata ukończyć warsztaty lub inną formę doskonalącą dla opiekunów prób na stopnie instruktorskie. Ze względu na specyfikę środowiska zaleca się udział w formach kształceniowych organizowanych przez KSI.
24. Zachowania, które mogą świadczyć o nieprawidłowej pracy opiekuna to:
- nieobecność opiekuna na otwarciu lub zamknięciu próby,
 - źle rozpisana próba,
 - brak kontaktu podopiecznego z opiekunem,
 - brak zaangażowania opiekuna w realizację próby,
 - brak aktywności opiekuna podczas posiedzenia KSI,
 - nieprzygotowanie podopiecznego do udziału w posiedzeniu KSI,
 - brak wiedzy opiekuna na temat podopiecznego,
 - brak udziału opiekuna w warsztatach od ponad 2 lat,
 - niewywiązanie się z obowiązku organizacji Zobowiązania Instruktorskiego, organizacja Zobowiązania Instruktorskiego z dużym opóźnieniem lub w sposób nieadekwatny do danego podopiecznego albo w sposób zaprzeczający etosowi instruktorskiemu.
25. Zaobserwowanie przez KSI co najmniej 1 zachowania, o którym mowa w pkt 24, uprawnia KSI do podjęcia interwencji wobec danego opiekuna. Zaobserwowanie przez KSI co najmniej 3 zachowań, o których mowa w pkt 24, nakłada na KSI obowiązek interwencji wobec danego opiekuna.
26. Interwencja, o której mowa w pkt 25, przebiega następująco:
- KSI wzywa opiekuna na posiedzenie i udziela mu instruktażu i / lub oddelegowuje do wsparcia opiekuna jednego z członków KSI, który poprzez indywidualną pracę ma za zadanie skorygować pracę opiekuna,
 - wobec braku poprawy, KSI określa zakres szkoleń, które opiekun powinien ukończyć, z zastrzeżeniem, że do ich ukończenia opiekun nie może rozpocząć opieki nad kolejną próbą instruktorską; jednocześnie KSI może nałożyć zakaz pełnienia funkcji opiekuna prób (przyszłych i/lub obecnych) na okres od 6 miesięcy do 2 lat; przed upływem okresu zakazu, opiekun jest zobowiązany stawić się na posiedzeniu KSI na rozmowę weryfikująco-kwalifikującą, podczas której KSI ocenia realizację zaleceń. Przy negatywnej ocenie działanie jest powtarzane.

V. Tryb zdobywania stopni instruktorskich.

27. Wędrownik, członek starszyny lub instruktor, decydujący się na zdobywanie stopnia, zgłasza do KSI gotowość podjęcia próby.
28. KSI akceptuje opiekuna próby, przedstawionego przez otwierającego próbę, lub wyznacza za jego zgodą innego opiekuna próby.
29. Otwierający próbę wspólnie z opiekunem ustala program próby, który:
- jest drogą dojścia do poziomu, wynikającego z idei i wymagań stopnia,
 - zawiera dowolną liczbę zadań, które zapewniają realizację wszystkich wymagań na stopień (jedno zadanie można powiązać z większą liczbą wymagań, a jedno wymaganie może być realizowane przez kilka zadań),
 - uwzględnia w zadaniach aktualny poziom i doświadczenie zdobywającego stopień,
 - jest powiązany z planem pracy środowiska,

- wiąże się z pełnioną przez niego funkcją,
 - określa przewidywany czas trwania próby.
30. Program próby powinien być sporządzony w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden (po zatwierdzeniu) otrzymuje kandydat, drugi – opiekun próby, zaś trzeci wraz z wnioskiem o otwarcie próby pozostaje w dokumentacji KSI.
31. Otwierający próbę składa wniosek o otwarcie próby wraz z jej programem do KSI. Wniosek wymaga opinii bezpośredniego przełożonego osoby otwierającej próbę.
32. Komisja po rozmowie z kandydatem i opiekunem oraz pozytywnym przyjęciu programu próby wnioskuje do Komendanta Hufca o otwarcie próby. Po złożeniu przez KSI wniosku o otwarcie próby Komendant Hufca jest zobowiązany do podjęcia decyzji o otwarciu próby i ogłoszenia jej w rozkazie nie później niż 30 dni od daty wpłynięcia wniosku KSI.
33. KSI ma prawo:
- zmienić, za zgodą lub na wniosek zainteresowanego, proponowane zadania, opiekuna próby i czas jej trwania,
 - przyjąć dodatkowe wymagania na stopnie, wynikające z potrzeb środowiska i programu jego rozwoju,
 - w uzasadnionych przypadkach skrócić okres służby instruktorskiej niezbędnej do otwarcia próby na kolejny stopień,
 - w uzasadnionych przypadkach, biorąc pod uwagę wykształcenie, doświadczenie i dotychczasowy przebieg służby instruktorskiej kandydata do stopnia, pominąć wymaganie na stopień opisując ten fakt w karcie próby wraz z uzasadnieniem.
34. Kandydat realizuje program próby w ścisłej współpracy z opiekunem próby. Opiekun planuje wykonanie kolejnych zadań z podopiecznym, towarzyszy w ich realizacji i podsumowuje ich wykonanie, oceniając ich poziom w odniesieniu do idei stopnia i wymagań próby. W uzasadnionych przypadkach, jeśli specyfika zadania tego wymaga, opiekun może powierzyć w/w czynności innej osobie. Nie zwalnia to jednak opiekuna próby z obowiązku podsumowania zadania z podopiecznym.
35. W celu zamknięcia próby z wynikiem pozytywnym:
- zdobywający stopień składa do KSI wnioski o zamknięcie próby; do wniosku należy dołączyć: pisemny raport z przebiegu próby, zrealizowania wymagań i spełnienia warunków zamknięcia próby oraz osiągnięcia poziomu opisanego w idei stopnia, dokumentację powstałą w wyniku realizacji próby, opinię bezpośredniego przełożonego i Komendanta Hufca lub w przypadku zamknięcia próby przewodnikowskiej, osoby przez niego upoważnionej,
 - opiekun przedstawia KSI pisemną opinię o zdobywającym stopień i przebiegu próby,
 - KSI po rozmowie ze zdobywającym stopień i jego opiekunem wnioskuje do Komendanta Hufca o zamknięcie próby.
36. Po złożeniu przez KSI wniosku o pozytywne zamknięcie próby Komendant Hufca jest zobowiązany do podjęcia decyzji o zamknięciu próby z wynikiem pozytywnym oraz o przyznaniu stopnia. Decyzję o zamknięciu próby z wynikiem pozytywnym oraz przyznaniu stopnia komendant ogłasza w rozkazie nie później niż 30 dni od daty wpłynięcia wniosku KSI.
37. Po złożeniu przez KSI wniosku o negatywne zamknięcie próby Komendant Hufca jest zobowiązany do podjęcia decyzji o zamknięciu próby z wynikiem negatywnym, jednak nie wcześniej niż 14 dni od daty wpłynięcia wniosku KSI. W tym terminie zdobywającemu stopień przysługuje prawo do odwołania się od postanowienia KSI do Komendanta Hufca. Komendant Hufca rozpatruje odwołanie w ciągu 7 dni. Po pozytywnym rozpatrzeniu odwołania Komendant Hufca ponownie kieruje sprawę próby do KSI. KSI powtórnie dokonuje oceny realizacji próby w terminie 30 dni. Ponowny wniosek KSI do Komendanta Hufca jest ostateczny. W przypadku niewniesienia odwołania lub negatywnego rozpatrzenia odwołania pierwszy wniosek KSI staje się ostateczny. Decyzję Komendant Hufca ogłasza w rozkazie w ciągu 30 dni od ostatecznego wniosku KSI.
38. W przypadku niezakończenia próby przez zdobywającego w wyznaczonym terminie KSI najpóźniej po upływie 3 miesięcy wzywa zdobywającego stopień i opiekuna do stawienia się na posiedzeniu Komisji, podczas której dokonuje oceny realizacji próby oraz podejmuje decyzję o przedłużeniu czasu trwania próby lub zamknięciu próby. Jeżeli odbywający próbę nie stawia się na wezwanie Komisji i nie usprawiedliwi swojej nieobecności, Komisja na następnym posiedzeniu wnioskuje o zamknięcie próby z wynikiem negatywnym.

39. Ponowne otwarcie próby może nastąpić po upływie co najmniej 6 miesięcy od zamknięcia próby z wynikiem negatywnym.
40. Dorobek prób na stopnie instruktorskie powinien być upowszechniony, tak by umożliwić korzystanie z niego kadrze oraz zdobywającym stopnie. Upowszechnienie dorobku powinno zostać zrealizowane przed zamknięciem próby a sposób upowszechnienia powinien zostać odnotowany w raporcie z przebiegu próby.

VI. Zobowiązanie instruktorskie

41. Decyzje o dopuszczeniu do złożenia Zobowiązania Instruktorskiego podejmuje Komendant Hufca przyznając rozkazem stopień przewodnika.
42. Zobowiązanie powinno być złożone nie później niż 3 miesiące po przyznaniu stopnia przewodnika.
43. Za zorganizowanie Zobowiązania Instruktorskiego odpowiada opiekun próby, który jest zobowiązany do uprzedzenia o swoim zamiarze Komendanta Hufca i KSI.
44. Zobowiązanie Instruktorskie powinno odbyć się z sposób uroczysty, zgodnie z tradycją i obrzędowością środowiska. Program uroczystości powinien być dobrany indywidualnie do osoby składającej Zobowiązanie. Uroczystość powinna się odbyć w gronie instruktorów, chyba że nie jest to zgodne z obrzędowością środowiska lub indywidualnymi potrzebami składającego zobowiązanie. Zobowiązanie powinno być składane na ręce instruktora w stopniu co najmniej podharc mistrza. Podczas zobowiązania następuje wręczenie oznaczeń stopnia.
45. Niezwłocznie po złożeniu Zobowiązania Instruktorskiego, opiekun próby informuje o tym fakcie Komendanta Hufca, który ogłasza w rozkazie informację o przyjęciu w poczet instruktorów ZHP.
46. W przypadku stopnia podharc mistrza i harc mistrza, po przyznaniu stopnia rozkazem uroczystego wręczenia oznaczeń stopnia dokonuje Komendant Hufca w porozumieniu z opiekunem próby, nie później niż 1 miesiąc po przyznaniu stopnia rozkazem, uprzedzając o swoim zamiarze KSI.

VII. Potwierdzanie stopni instruktorskich

47. KSI może potwierdzać tylko te stopnie, do których przyznawania jest uprawniona. W przypadku braku odpowiednich uprawnień, potwierdzenia dokonuje KSI wyższego szczebla.
48. KSI przystępuje do procedury potwierdzania stopni instruktorskich po otrzymaniu kompletu dokumentów kandydata – zgodnie z uchwałą nr 21/XXXVIII Rady Naczelnej ZHP z dnia 25 kwietnia 2015 r. w sprawie zasad ponownego ubiegania się o członkostwo w ZHP.
49. W celu potwierdzenia stopnia instruktorskiego KSI uzgadnia z kandydatem sposób uzupełnienia wiedzy na temat zmian w ZHP od czasu ustania członkostwa, w szczególności dotyczących zmian w Statucie ZHP oraz w systemie metodycznym.
50. W przypadku, gdy kandydat posiadał stopień organizatora, wówczas KSI potwierdza status instruktorski jedynie pod warunkiem jednoczesnego otwarcia próby przewodnikowskiej.
51. W przypadku nabywania członkostwa w ZHP przez osoby, które stopnie instruktorskie zdobyły w innych organizacji harcerskich, KSI analizuje wymagania na stopień instruktorski zdobyty przez kandydata, a następnie uzgadnia z nim sposób uzupełnienia wiedzy na temat ZHP, w szczególności dotyczącej Statutu ZHP oraz systemu metodycznego, a także innej wiedzy i umiejętności – jeśli wynika to z analizy różnic między systemami stopni instruktorskich. Potwierdzenie stopnia wiąże się z dopuszczeniem przez komendanta hufca do złożenia Zobowiązania Instruktorskiego.
52. Potwierdzenie stopnia ogłasza w rozkazie Komendant Hufca na wniosek KSI.
53. Potwierdzanie stopnia instruktorskiego nie może trwać dłużej niż 3 miesiące od złożenia kompletnej dokumentacji do KSI.

VIII. Wymagania na stopnie PRZEWODNIK - PRZEWODNICZKA

Idea stopnia

Swoją postawą propaguje harcerski system wartości wynikający z Przymierzenia i Prawa Harcerskiego. Poznaje siebie i motywy swojego postępowania. Pracuje nad własnymi słabościami i rozwija zdolności. Jest wzorem dla harcerzy. We współdziałaniu z dziećmi i młodzieżą znajduje radość, umie być starszym kolegą i przewodnikiem. Bierze aktywny udział w życiu drużyny, świadomie stosując metodę harcerską i wykorzystując przykład osobisty do realizacji celów wychowawczych. Ma poczucie odpowiedzialności za pracę i powierzoną grupę. Współtworzy hufcową wspólnotę. Ma świadomość wychowawczej roli służby w harcerstwie.

Warunki otwarcia próby

- złożenie Przymierzenia Harcerskiego,
- przedstawienie KSI programu swojej próby, zapewniającego realizację wymagań,
- ukończone 16 lat,
- zdobycie stopnia ćwika / samarytanki lub realizacja próby na stopień harcerza orlego / harcerki orlej.

Wymagania

1. Kształtuje własną osobowość zgodnie z Prawem Harcerskim, w tym dokonał samooceny i na tej podstawie ułożył i konsekwentnie realizował plan swojego rozwoju.
2. Pogłębia swoją wiedzę i rozwija swoje zainteresowania.
3. Zachowuje właściwe proporcje w wypełnianiu obowiązków wynikających z przynależności do różnych grup społecznych (rodzina, szkoła, drużyna, środowisko zawodowe).
4. Podejmuje stałą służbę w swoim harcerskim środowisku.
5. Bierze udział w życiu hufca.
6. W trakcie minimum 9-miesięcznej praktyki w gromadzie/drużynie wykazał się umiejętnością pracy wychowawczej metodą harcerską z dziećmi lub młodzieżą w wybranej grupie wiekowej, w tym umiejętnościami:
 - a) stosowania instrumentów metodycznych,
 - b) stosowania systemu małych grup,
 - c) tworzenia programu gromady/drużyny, jego realizacji i podsumowania,
 - d) pracy z Prawem i Przymierzeniem / Prawem i Obietnicą
 - e) samodzielnego prowadzenia zbiórekoraz uczestniczył w:
 - f) organizacji wyjazdowych form pracy wykorzystujących kontakt z przyrodą,
 - g) organizowaniu i przeprowadzaniu gier i form pracy w terenie uwzględniających współdziałania i współzawodnictwo,
 - h) pozyskiwaniu środków finansowych lub innych form wsparcia na działalność gromady/drużyny,
 - i) organizacji obozu (kolonii) lub zimowiska gromady/drużyny i pełnił na nim funkcje,
 - j) prowadzeniu dokumentacji niezbędnej do działania gromady/drużyny,
 - k) współpracy ze środowiskiem działania – rodzicami, szkołą, itp.
7. Wykazał się umiejętnością stosowania zasad dotyczących umundurowania, musztry, ceremoniału harcerskiego w pracy z drużyną.
8. Wiedzę zdobytą w harcerskiej literaturze i mediach wykorzystał w pracy wychowawczej. Przeczytał minimum 3 książki harcerskie.

Warunki zamknięcia próby

1. Osiągnięcie poziomu opisanego w idei stopnia i zrealizowanie wymagań próby.
2. Przestrzeganie zasad „Polityki ochrony bezpieczeństwa dzieci w ZHP” oraz innych przepisów dotyczących zasad bezpieczeństwa w pracy z dziećmi i młodzieżą.
3. Posiadanie wiedzy i umiejętności na poziomie stopnia harcerki orlej – harcerza orlego.
4. Ukończenie minimum 15-godzinnego kursu pierwszej pomocy zawierającego zajęcia w praktyce.
5. Pozytywnie oceniona służba w gromadzie/drużynie w okresie realizacji próby.
6. Ukończenie kursu przewodnikowskiego.
7. Posiadanie wiedzy i umiejętności odpowiadających wymaganiom stawianym wychowawcom wypoczynku.

Oznaka stopnia

Oznaką stopnia przewodnika jest granatowa podkładka pod Krzyżem Harcerskim i granatowa lilijka na lewym rękawie munduru.

PODHARCMISTRZ - PODHARCMISTRZYNI

Idea stopnia

Określa kierunki swojego rozwoju i je realizuje. Pracuje nad własnymi słabościami, przełamując je. Przykładem osobistym świadomie i pozytywnie oddziałuje na otoczenie. Rozumie ludzi i otaczającą go rzeczywistość – reaguje na ich potrzeby. Systematycznie stosuje służbę jako narzędzie harcerskiej pracy wychowawczej. Potrafi zauważyć sytuacje problemowe i je rozwiązywać. Umie spojrzeć na nie szerzej niż tylko z perspektywy własnego środowiska. Buduje swój autorytet. Doskonali swą wiedzę i umiejętności wychowawcze. Dzieli się nimi z kadrą. Świadomie i konsekwentnie stosuje metodę harcerską. Pracuje w zespole instruktorskim. Ma własny pogląd na sprawy nurtujące jego środowisko harcerskie. Wzmacnia tożsamość harcerstwa.

Warunki otwarcia próby

- pozytywnie oceniona praca instruktorska przez co najmniej 12 miesięcy od przyznania stopnia przewodnika,
- zaliczona służba instruktorska,
- ukończone 18 lat,
- przedstawienie KSI programu swojej próby, zapewniającego realizację wymagań,
- zdobycie stopnia harcerza orlego / harcerki orlej,
- udział w doskonaleniu zastępowych, przybocznych,
- doświadczenie na funkcji drużynowego lub przybocznego.

Wymagania

1. Wykazał się umiejętnością pracy nad sobą, stawiania celów w życiu, podejmowania działań (do ich realizacji), ich oceny i wyciągania wniosków.
2. Podnosi swoje umiejętności i kwalifikacje.
3. Bierze czynny udział w życiu otaczającego go środowiska społecznego.
4. W swojej pracy instruktorskiej świadomie wykorzystuje służbę.
5. Wykazał się umiejętnością pracy w zespole, komunikowania się oraz motywowania innych. Zrealizował zadanie instruktorskie na poziomie szczepu lub hufca.
6. Pogłębił znajomość harcerskiego systemu wychowawczego oraz zasad metodyki grup wiekowych.
7. Stosuje metodę harcerską w pracy z instruktorami.

8. Świadomie stosuje System pracy z kadłą.
9. Pracuje nad swoją postawą instruktorską. Doskonali swoje umiejętności harcerskie i instruktorskie – w trakcie próby brał udział w minimum 2 wybranych formach kształceniowych.
10. Przygotował się do roli opiekuna próby na stopnie instruktorskie.
11. Pozyskał sojuszników do działalności harcerskiej.
12. Pełnił funkcję instruktorską w czasie roku harcerskiego i był członkiem komendy kolonii/obozu lub zimowiska.
13. Orientuje się w historii i aktualnej sytuacji harcerstwa. Korzysta z harcerskiej literatury i mediów. Przeczytał minimum 3 wybrane książki harcerskie.
14. Wykazał się znajomością przepisów finansowych i organizacyjnych oraz zasad prowadzenia obozu harcerskiego odpowiadających wymaganiom stawianym kierownikom wypoczynku.
15. Wykazał się umiejętnością pozyskiwania środków na działalność harcerską.

Warunki zamknięcia próby

1. Osiągnięcie poziomu opisanego w idei stopnia i zrealizowanie wymagań próby.
2. Pozytywnie oceniona praca instruktorska w okresie realizacji próby.
3. Ukończenie kursu podharc mistrzowskiego.

Oznaka stopnia

Oznaką stopnia podharc mistrza jest zielona podkładka pod Krzyżem Harcerskim i zielona lilijka na lewym rękawie munduru.

HARCMISTRZ – HARCMISTRZYNI

Idea stopnia

Dbą o swój wszechstronny rozwój. Stara się dotrzeć do prawdy o sensie życia. Konsekwentnie realizuje swoje cele życiowe. Osiągnął założoną przez siebie dojrzałość w życiu rodzinnym, zawodowym i społecznym. Kreuje rzeczywistość. Jest znaczącą osobowością w zespole instruktorskim, z którym aktywnie pracuje w środowisku swojego działania. Dzieli się własnymi doświadczeniami życiowymi i wychowawczymi i przekłada je na trwałą dorobek. Po mistrzowsku stosuje harcerski system wychowawczy. Ma dużą wiedzę i umiejętności w zakresie samodzielnego kierowania zespołem. Potrafi inspirować i organizować swoje środowisko do potrzebnego społecznie działania. Wpływa na oblicze harcerstwa, buduje jego tożsamość. Jest wzorem dla instruktorów.

Warunki otwarcia próby

- pozytywnie oceniona praca instruktorska przez co najmniej 12 miesięcy od przyznania stopnia podharc mistrza,
- zaliczona służba instruktorska,
- ukończone 21 lat,
- przedstawienie KSI programu swojej próby, zapewniającego realizację wymagań,
- udział w kształceniu kadry.

Wymagania

1. W świadomy sposób określa i realizuje własne plany życiowe.
2. Pogłębia swoją wiedzę zawodową.
3. Poza swoimi zainteresowaniami zawodowymi poznaje wybraną dziedzinę nauki lub kultury.

4. Świadomie stosuje harcerski system wychowawczy, upowszechnia go i dzieli się własnymi doświadczeniami.
5. Przygotował się do roli opiekuna próby na stopień podharcmistra i harcmistrza.
6. Kierował zespołem instruktorskim. W jego działaniu kształtował postawy oraz poszerzał wiedzę i umiejętności instruktorów.
7. Wykazał się skutecznym stosowaniem Systemu pracy z kadrą w kierowanym przez siebie zespole instruktorskim.
8. Zrealizował zadanie instruktorskie na poziomie chorągwi lub Związku.
9. Opracował i upowszechnił materiały programowo-metodyczne, jako wkład w dorobek Związku.
10. W trakcie próby ukończył kurs harcmistrzowski lub aktywnie uczestniczył w minimum 2 innych formach wymiany doświadczeń poziomu harcmistrzowskiego (kursy, warsztaty, seminaria, konferencje itp.).

Warunki zamknięcia próby

1. Osiągnięcie poziomu opisanego w idei stopnia i zrealizowanie wymagań próby.
2. Osiągnięcie sukcesu w wybranej dziedzinie.
3. Prowadzenie obozu, zimowiska lub kursu instruktorskiego w okresie od zdobycia stopnia podharcmistra. Uzyskanie pozytywnej oceny swojej pracy.
4. Pozytywnie oceniona praca instruktorska w okresie realizacji próby.
5. Pełnienie funkcji opiekuna pozytywnie zakończonej próby na stopień instruktorski w okresie od zdobycia stopnia podharcmistra.

Oznaka stopnia

Oznaką stopnia harcmistrza jest czerwona podkładka pod Krzyżem Harcerskim i czerwona lilijka na lewym rękawie munduru.

Załączniki:

1. Wzór wniosku o otwarcie próby na stopień przewodniczki / przewodnika
2. Wzór programu próby na stopień przewodniczki / przewodnika
3. Wzór wniosku o zamknięcie próby na stopień przewodniczki / przewodnika
4. Wzór wniosku o otwarcie próby na stopień podharcmistra / podharcmistrzyni
5. Wzór programu próby na stopień podharcmistra / podharcmistrzyni
6. Wzór wniosku o zamknięcie próby na stopień podharcmistra / podharcmistrzyni
7. Wytyczne do raportu z przebiegu próby

